

Ringenäs skjutfält

- Har du hört den om fjärilen, blomman och elden...?

Det är nästan som en saga. Den om hur fjärilen, alkonblåvinge, löser livspusslet kring att äta, att inte bli uppäten och konsten att bli fler.

Fjärilshonan lägger sina ägg på knopparna hos växten klockgentiana som trivs i öppna, lite fuktiga hed- och gräsmarker. Efter några dagar kläcks äggen och larven kryper in i blomman. Någon vecka senare lämnar larven blomman och blir upplockad av myror. Det ska vara en särskild art av rödmyror, det som de flesta av oss kallar ”pissmyror”, för att ta hand om larverna. Myrorna ”mjölkar” larven på en sockerhaltig vätska som larven utsöndrar. Väl i myrornas bon under jord är larven skyddad och i det stabila klimatet kan den själv börja kalasa på myrägg och larver. Hela vintern lever larven i myrboet och nästa sommar fladdrar fjärilen ut över markerna för att hitta en partner. Honorna letar upp en klockgentiana där den kan lägga sina ägg. Efter några dagar kläcks äggen...

Samband som dessa är fascinerande och näst intill hisnande. Biologisk mångfald är fantastisk! Men sambanden är känsliga och bräckliga och måste fungera från år till år. På Ringenäs skjutfält finns en av landets största förekomster av såväl alkonblåvinge som klockgentiana. Tack vare skötseln med ständigt återkommande röjningar och bränningar finns de känsliga arterna kvar.

Ringenäs blomrika marker är viktiga. Blommornas nektar blir flygbränsle och pollen samlas som matpaket åt larverna. Även vuxna insekter, som blomflugor, nyttjar pollen som huvudsaklig proteinkälla. Arter som stäppbandbi och mörkgökbi har här goda populationer, i övriga delar av landet finns de bara i östra Skåne och i Kalmar län.

Förutom tillgången till mat behöver dessa steklar även god tillgång till bra boplatser. Varm, öppen och bar sand är vad bina letar efter. Bästa området är övningskörfältet mellan trädgångarna. Här är det vindskyddat och en solig dag blir här varmt och maten finns alldeles intill. I körspåren skapas bar sand och bina gräver sina gångar ett par decimeter ner i marken. I gångarna gräver honorna små sidorum där en pollenboll med ett ägg placeras. Allt redo för nästa säsong!

*Klockgentiana med ägg av alkonblåvinge.
Foto: Krister Hall.*

Mörkgökbi. Foto: Krister Hall.

På gräsmarkerna kan du hitta flera olika orkidéer. På Ringenäs växer nattviol, jungfru Marie nycklar och ängsnycklar. Alla orkidéer är fridlysta!

På de gamla hedarna blommar mångfalden. Från vårens granspira via sommarens slåttergubbe och klockgentiana till sensommarens ljungögontröst och olika fibblor.

Övningsområdet "the waste lands" är Ringenäs kronjuvel! Bland sandfläckar och blom-mor trivs flera olika ovanliga vildbin.

När tall och ek har passerat 100-årsstrecket ökar deras värde som hem åt en massa andra organismer. Åldriga träd är viktiga för den biologiska mångfalden.

Fuktiga lövskogsdungar med gott om olika videarter och död ved är goda livsmiljöer för olika fåglar och svampar.

Övningsverksamhet och naturvärden går hand i hand

Denna rikedom av blommande örter, från vårens första blommande krypvide till höstens ljungblomning med gula fält av käringtand och fibblor under högsommaren, ger speciella förutsättningar för olika arter av vilda bin.

Körspår, vårbränning och buskröjning är faktorer som samverkar mellan verksamhetskrav för skjutfältet såväl som levnadsvillkor för djur, växter och svampar.

Alla träd och buskar ska inte bort. Här och var längs den västra och södra kanten finns låga buskage av slån och en. Här har du chansen att se och inte minst höra rosenfinken. Från slutet av maj och sommaren igenom kan du höra hanens upprepade melodiska vissling som liknats vid frasen "nice to meet you". Variationen mellan buskar och lägre blomrik mark gör området till rosenfinkens viktigaste häckningsområde i södra Sverige. Forskning har visat på en rosenfink från Ringenäs som tillbringat vintern mellan Pakistan och Indien.

På körfältet hade fram till 2012 en annan ovanlig fågel sina sista häckningar i Halland, nämligen fältpiplärka. Den trivs bäst i öppna varma sandmarker där den kan jaga fram på marken efter insekter och andra småkryp.

Rosenfink. Foto: Stefan Lindahl.

Kort om den militära verksamheten

Ringenäs är militärt skyddsobjekt och allmänheten har inte tillträde till fältet, detta enligt SFS 2010:305.

Övnings- och skjutfältsavdelningen ansvarar tillsammans med Fortifikationsverket för drift och skötsel av övnings- och skjutfältet samt service till övande förband och övriga nyttjare. Till detta disponeras idag officerare och civilanställda.

Skötsel av skjutfält, skjutbanor, övningsområden genomförs i form av slyröjning, bränning, omhändertagande av nedfallna träd, kontinuerliga reparations- och underhållsarbeten på utbildningsanordningar, målmateriel, handgranatsbanor, sprängplatser, räls mål, skyddsvallar med mera.

I utkanten av övnings- och skjutfälten finns tavlor med information om säkerheten och när farlig verksamhet pågår. På fälten finns skyltar och bommar, som används vid övningar. Läs skyltar noga och respektera avspärrningarna. Den som passerar in på avspärrat övningsområde utsätter sig för livsfara. Röd färg på till exempel flaggor eller skyltar betyder fara. Gå aldrig in på ett avlyst område. På skjutfälten lyser även röda blixtlampor de dagar då farlig verksamhet pågår.

Vill du veta mer?

Skötselplan för området finns på:
www.lansstyrelsen.se/halland
Sök på Skötselplan Ringenäs skjutfält